

KASDIENA...

**Numaskuoti
ADF Žygis
Argentinos Rolė
Būtų Žingeidu**

Visos 28 fašistinės organizacijos, kurios valdžios kaltinamos kenkime karo pastangoms, dėsoji esą patriotiškos ir atakavo visa ką pažangiosio.

Jų vadai darė sau biznį iš laimėjimo turtingųjų komunistų. Dabar jie numaskuoti.

Chicago Sun rašo (editoriale liepos 24), jog ponai E. Dilling'ienė ir kiti tokie "pumpavo nuodus" Amerikos žmonėms, tuo būdu pažaidinti moralę kenkė karo pastangoms.

Ir dabar tai daroma, nors mažiau. Fašistai biskį kiek priekando liežuvį.

Lietuvių tarpe tas elementas dar visa gerklė rėkia, visoms jėgom pumpuoja nuodus.

Tie lietuviai elementai kartais priešikauja esą patriotiškai, net rezolucijas valdžios įstaigoms siunčia, bet kasdiena pila nuodus prieš SSSR ir kenkia Jungtinių tautų vienybei ir pastangoms karą laimėti.

Atyžiai sekime jų darbus ir kelkime atskėdėn.

Jei lietuviai fašistai ir socialistai mano, kad jie turi protekijos, kad jie stovi už pečių kai kurių "tinkamųjų asmenų" jie apsigaus.

Mrs. Dilling irgi ne nepėsčia. William D. Pelley taip jau manęs esąs labai įtakingas. Kiti amerikoni fašistai laipgi jau turėję "protekcijos," o kur jie atsidūrė dabar?

Amerikos Darbo Federacija pagaliau sutinka užmegsti ryšius su SSSR darbo uniomis, Anglijos darbo unioms tarpininkaujant.

Tai geras reiškinys. CIO unioms jau anksčiau už tai pasisakė.

Heroiška SSSR kova prieš ašį, tą bendrą Amerikos ir Europos ir visos doros žmonijos priešą, naikina pirmą paskleistą neapykantą prieš SSSR. Teisybė, Hitlerio agentai tebeveda tą piklę propagandą ir dar sukliudina kai kuriuos ir gerus žmones.

Argentinos valdžia padarius prekybos sutartį su Ispanija. Argentina siūsi Ispanijai maisto, o pastaroji siūsi Argentaii industriinius produktus.

Visiems žinoma kiek tų produktų Ispanija gali pagaminti. Taigi, Vokietija gaus per Ispaniją maisto.

Argentinos rolė šiame kare bus labai "kenksminga demokratijai. Argentinos vyriausybė yra kontolė ar bent įtakoj stambių žemvaldių, dvarponių. Jei savo interesus slato aukščiau tos šalies visų reikalų.

Jei nori parduoti ašiai žemės ūkio produktus ir nepaiso nieko kito.

Jei Anglijos ir Amerikos santikiai būtų nutraukti su Ispanija, ar su argentina, ta prekyba negalėtų būti realizuota, nes laivai būtų skandinami Atlantiuke.

Amerikos lietuvių visuomenė būtų įdomu matyti ropų Lithuanian National Relief Fund. Tas Fondas užsiregistra-

ANGLIJOS DARBININKAI: ATAKUOKIM TUOJAU!

NACIAI ROSTOVO PRIEMIESČIUOSE

SOV. ATAKUOJA PRIE BRIANSKO

Kitose Fronto Dalyse Padėtis Sunki. "Pravda" Ragina Turėti Ištermės ir Pasiakojimo

MASKVA, liepos 26.—Raudonarmiečių atakavus gynybosiu priversti brangiai užmokėti už kiekvieną laimėjimą, nacių daliniai pasisekė praversti pro kai kurias Rostovo apsigynimo linijas ir pasiekti priemiesčius. Atakavus kovos tęsiasi ir "Pravda" šaukia atminti Lenino žodžius ir ginti taip svarbią miestą iki paskutinio kraujo lašo. "Pravda" pažymi, kad Rostovas dar gali būti apgintas.

Įnirtę mūšiai taipgi eina prie Cimlinskaja, kur naciams už vakar pasisekė persikelti per Doną. Cimlinskaja arba Cimlinsk raudosi 120 mylių į šiaurę nuo Rostovo.

Naciai Bėga Panikoję Prie Briansko

MASKVA, liepos 26.—Smurkios Sovietų kontraktacos prie Briansko, kuriose buvo pavartoti visokie ginklai, priversti nacių pradėti panikoję bėgti ir atėmė iš jų galimybę iš tos fronto dalies siusti kareivius prie

Dono, kaip jie buvo planavę. Pranešama, kad kontraktacos prie Briansko vedamos plačiu mastu ir jos nėra vien laikino pobūdžio.

Prie Voronežo Priešas Stumiamas Atgal

Šiaurinėje Dono fronto dalyje, prie Voronežo, naciai tebešeranda defensyvoje ir jie palažiu stumiami į vakarus.

Japonai Bando Okupuoti Moresby

WASHINGTONAS, liepos 26. Japonai tęsia savo operacijas prie Moresby nusto. Suvienujų Tautų aviacija visomis jėgomis stengiasi jų veikimą ten sustabdyti ir jiems padaroma nemažai nuostolio. Bet nors brangiai mokėdami aukomis, jie atakuoja patį uostą ir ta paskutinėje toje saloje svarbi bazė randasi pavojuje.

Reikalauja Iširti Paskutinį Nulinciamą Texase

WASHINGTONAS, liepos 26. Valstybės teisingumo organas pareikalavo iš Texas valstijos pareigūnų, kad būtų ištyrinėtas paskutinis negro mulinciamas Pasarkanoje, Texase. Kaip žinoma, ten liepos 12 negras V. Vinson tapo paimtas iš ligoninės ir pakartas gaujos baltųjų.

DARBININKAI REIKALAUJA VALDŽIOS PERIMTI A. ALTONO FABRIKĄ

EAST ALTON, Ill., liepos 26. Darbininkai pareikalavo, kad karūmonėms perimtų Western Cartridge kompanijos fabrikas, kad išvengtų darbo pertraukos. Pareikalavimą pastatė AFL unija. Kompanijos vadovybė kaltinama algų mažinimu ir kitokiomis nelegališkais veiksmais.

AMERIKA KONFISKAVO DAR 29 AŠIES LAIVUS

WASHINGTONAS. — Jungtinių Valstybių valdžia konfiskavo dar 29 Ašies laivus, kurie sužaloti radosi mūsų uostuose.

KETURI NACIŲ LĖKTUVAI PASAUTI VIRŠ MALTOS

VALLETTA. — Trys nacių bombierai ir vienas kovos lėktuvas tapo pašauti, kada jų eskadra bombardavo miesto aerodromus.

Ir Kinai Gria Hull'o Kalbą

ČUNGKINGAS.—Visa Kinijos spauda vienu balsu gria J. A. V. valstybės sekretoriaus kalbą.

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PALAIKYS SANTIKIUS SU SSSR ORGANIZUOTAIS DARBININKAIS

WASHINGTONAS, liepos 26. Amerikos Darbo Federacija — A. F. of L. skelbia, kad ji palaikys netiesioginius ryšius su Tarybų Sąjungos profsąjungomis. Ryšiai bus palaikomi per Britanijos darbo uniąs, kurios jau palaiko ryšius su SSSR uniomis.

Kaip yra žinoma, britų uniijos norėjo, kad tarp Amerikos

Pabaltys Minėjo Dvieju Metų Sukakijį Savo Įsijungimo į SSSR

NACIŲ PAVERTGI LIETUVIAI, LATVIAI IR ESTAI KOVOJA KARTU SU VISOM TARYBINĖM TAUTOM PRIES FASISTINIUS OKUPANTUS

MASKVA. — Minint dviejų metų sukaktyvus nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos tapimo tarybinėmis respublikomis, Kremlius susirinkę tų trijų tarybinių respublik atžovai ir kariniai vadai pažymėjo, kad nors trys šaly dar pavergtos fašistinio okupanto, jų gyventojai veda nenustojamą kovą ir pasiekus pergalę bei įstajęs laimingos tarybinių tautų šeimoms kūringa darba.

Reikalauja Priešas Stumiamas Atgal

Šiaurinėje Dono fronto dalyje, prie Voronežo, naciai tebešeranda defensyvoje ir jie palažiu stumiami į vakarus.

DARBININKAI REIKALAUJA VALDŽIOS PERIMTI A. ALTONO FABRIKĄ

EAST ALTON, Ill., liepos 26. Darbininkai pareikalavo, kad karūmonėms perimtų Western Cartridge kompanijos fabrikas, kad išvengtų darbo pertraukos. Pareikalavimą pastatė AFL unija. Kompanijos vadovybė kaltinama algų mažinimu ir kitokiomis nelegališkais veiksmais.

AMERIKA KONFISKAVO DAR 29 AŠIES LAIVUS

WASHINGTONAS. — Jungtinių Valstybių valdžia konfiskavo dar 29 Ašies laivus, kurie sužaloti radosi mūsų uostuose.

KETURI NACIŲ LĖKTUVAI PASAUTI VIRŠ MALTOS

VALLETTA. — Trys nacių bombierai ir vienas kovos lėktuvas tapo pašauti, kada jų eskadra bombardavo miesto aerodromus.

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PALAIKYS SANTIKIUS SU SSSR ORGANIZUOTAIS DARBININKAIS

WASHINGTONAS, liepos 26. Amerikos Darbo Federacija — A. F. of L. skelbia, kad ji palaikys netiesioginius ryšius su Tarybų Sąjungos profsąjungomis. Ryšiai bus palaikomi per Britanijos darbo uniąs, kurios jau palaiko ryšius su SSSR uniomis.

Kaip yra žinoma, britų uniijos norėjo, kad tarp Amerikos

Kanados Unijos Reikalauja Nelaukiant Legalizuot Kompartiją

OTTAWA, liepos 26.—Saskatoon darbo unių jungtinė tyrlyba priėmė rezoluciją reikalaujančią iš parlamento nedelsiant paskelbti Komunistų Partiją legale. Panašias rezolucijas priėmė visa cilė kitų unių.

Kaip jau buvo pranešta, parlamento balsu šiuo klausimui greitu laiku, ir tikimasi, kad bus nuluosuta teigiama prasme.

Senate Eina Privalomo Taupymo Klausimas

WASHINGTONAS, liepos 26. Senato finansinėje komisijoje pradėta kova už privalomo taupymo įstatymą. Pagal projektą, kurį remia tos komisijos pirmininkas Walter F. George, šiais metais valstybė nuo kiekvieno turėtu gauti penkis nušimčius uždarbio, o ateinančiais — 10 nuos.

RAF Bombarduoja Vokietiją Dienes Metu

LONDONAS, liepos 26. Mannheim, Frankfurt ir kiti vakarinės Vokietijos miestai, vakar buvo bombarduoti dienos metu. Virš nacių okupuotos Belgijos skraidė RAF lakūnai sunaikino devynis geležinkelijų garvežius. RAF bombardavimas Vokietijos miestų dienos metu rodo, kad beveik visa nacių aviacija randasi rytiniame fronte—sovietiniame fronte.

RAF lėktuvai bombardavo ir Holandijos kai kuriuos objektus.

JUGOSLAVAS SKUTEJAS UŽMUSE KEDĖJE GESTAPO VIRŠININKA

LONDONAS. — Maskvos radio praneša, kad Jugoslavijos Gestapo viršininkas Gustav Stumer tapo užmuštas vieno jugoslavų skutejo, kada jis į skūtė.

CAIRO.—Atenose, Graikijos sostinėje, viešpatuoja toks baidas, kad kiekvieną dieną mites miršta apie du tūkstantiškai žmonij.

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PALAIKYS SANTIKIUS SU SSSR ORGANIZUOTAIS DARBININKAIS

WASHINGTONAS, liepos 26. Amerikos Darbo Federacija — A. F. of L. skelbia, kad ji palaikys netiesioginius ryšius su Tarybų Sąjungos profsąjungomis. Ryšiai bus palaikomi per Britanijos darbo uniąs, kurios jau palaiko ryšius su SSSR uniomis.

Kaip yra žinoma, britų uniijos norėjo, kad tarp Amerikos

AMERIKOS DARBO FEDERACIJA PALAIKYS SANTIKIUS SU SSSR ORGANIZUOTAIS DARBININKAIS

WASHINGTONAS, liepos 26. Amerikos Darbo Federacija — A. F. of L. skelbia, kad ji palaikys netiesioginius ryšius su Tarybų Sąjungos profsąjungomis. Ryšiai bus palaikomi per Britanijos darbo uniąs, kurios jau palaiko ryšius su SSSR uniomis.

Kaip yra žinoma, britų uniijos norėjo, kad tarp Amerikos

KOMUNISTAI, DARBIEČIAI, SU-STIPRINTOJE AKCIJOJE UŽ ANTRĄ FRONTĄ

Cekoslovakijos Prezidentas Beneš Sunkios Padėties Akyvaizdoje Ragina Atakuoti Nieko Nelaukiant

LONDONAS, liepos 26.—Britanijos Komunistų Partija su padidinta energija ir nauju entuziazmu pradėjo plačią kampaniją už antro fronto atidarymą tuojau, nelaukiant, nes padėtis frontuose darosi bloga, nes vėliau gali tapti per vėlu. Visose Anglijoje yra dalinami milijonai atsisaukimų, kuriuose angliai yra raginami prisidėti

Japonai Žengia Pirmyn Čekiangso Provincijoje

ČUNGKINGAS, liepos 26.—Čia pranešama, kad japonams vėl pasisekė pradėti žengt pirmą čekiangso provincijoje. Kiti praneša, kad jie buvo priversti pasitraukti iš Sincang, po to kaip japonų kolona susidurė iš 3,000 karių, artinosi nuo Fenghva.

Į šiaurę, pietinėje Honan dalyje, kinni vienoje vietoje susprogdino tiltą ir nužudė šimtą japonų.

MURRAY IR GREEN PRAŠO PREZIDENTO PAGREITINT 7 PUNKTŲ PROGRAMOS VYKINIMĄ

Mūsų Aviacija Bombarduoja Uostus Libijoje

Kreta Taipgi Bombarduota

CAIRO, liepos 26.—Amerikos bombierai bombardavo nacių laikusmoms Tobruko ir Bengazi uostus ir pačiuose uostuose, kaip ir miestuose, padarė daug žalos. Kelioška visuotinio didumo prekybiniai laivai uostuose paklikti lieposne.

Be to pranešama, kad paskutiniamie Kretos bombardavime tarp anglų lėktuvų dalyvavo ir Amerikos bombierai, kurie vaidina vis didesnę ir didesnę rolę Artimose Rytuose ir šiaurinėje Afrikoje.

INDJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS LEGALIZAVIMAS ENTUZIASTISKAJ SUITIKTAS

BOMBĖJUS, Indija.—Čia pranešama, kad visoje šalyje indai su pasitenkinimu sutiko Komunistų Partijos legalizavimo aktą, kuris čia yra skaitomas dideliu prisidėjimu prie karo laimėjimo pastangų.

U. S. PASKANDINTAS KARIŲŲ JOROJE

WASHINGTONAS.—Dar vienas Jungtinių Valstijų vidutinio didumo prekybinis laivas apo paskandintas Karibų mariose. Kepturijūrininkai prarado savo gyvybes. Latvų paskandino submarinas.

prie tos kampanijos. Šiandien Londone turėjo įvykti galinga demonstracija tuo reikalu. Kartu su komunistais antro fronto reikalavimus sustiprino darbiečiai, unijistai ir plačios Anglijos masės bendrai. Komunistų Partijos generalinis sekretorius Harry Pollitt pareiškė, kad partija nenustos reikalavus antro fronto, nes tai yra gyvybinis visos tautos, kaip ir viso pasaulio, atelities reikalas.

IR BENES REIKALAUJA ANTRŲ FRONTŲ

Cekoslovakijos prezidentas E. Beneš pareiškė, kad jo nuomone antras frontas turėtų būti atidarytas tuojau. Benešas, kuris kalbėjo čekams kareiviams, pareiškė, kad jis mano jog Sovietų Sąjungai išsilaukus iki pavasario ir tada nacių jėgos bus visai išsekusios. Jis betgi pažymėjo, kad tuo negalima spekuliuoti ir ragina Amerikos ir Anglijos jėgas atakuoti prieš iš vakarų nelaukiant.

MURRAY IR GREEN PRAŠO PREZIDENTO PAGREITINT 7 PUNKTŲ PROGRAMOS VYKINIMĄ

WASHINGTONAS, liepos 26. Prezidento paskirtas CIO-AFL Darbo Pergalės Taryba—Labor Victory Board atsiliepė į prezidento su prašymu pagreitinoti septynių punktų anti-inflacinės programos vykdymą. Darbo Pergalės Taryba reikalauja, kad būtų pagreitintas pilnas vykdymas svarbiausių programos punktų, kaip kaunų kontrolis, trūkstanty daktų vartojimo aprubėžavimas ir tt.

Tuo pačiu laiku Green ir Murray Tarybos vardu pareiškė savo nusistatymą, kad algų židymdas būtų nereikalingas ir algos puikiai gali būti tvarkomos kolektyvinėmis derybomis Karo Darbo Tarybos (War Labor Board) priežiūroje.

Karo Sutartis Tarp U. S. ir Jugoslavijos

Washingtonas, liep. 26.—Jugoslavijos užsienio reikalų ministris Dr. M. Nitič ir U. S. valstybės sekretorius C. Hull pasirašė karinę sutartį tarp jų atstovaujamy valstybių.

Tuo pačiu laiku pas prezidentą Roosevelta lankėsi Jugoslavijos jaunas karalūs Petras, kuris atsisveikino su juo prieš apleisiant šalį.

U. S. LAIVAI PASOVE DU NACIŲ ORLAIVAMS EUROPOS VANDENYSE

LONDONAS.— Vokietijų neriantieji lėktuvai puolė Amerikos laivus Europos vandenyse liepos 4 d., bet jie buvo sutikti ugnimi ir du jų buvo pašauti, dabar čionai pranešama.

'VILNIS'

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY... published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section...

Advertising rates on application... South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE VICTORY 1455

Thaelmann

Ernst Thaelmann yra simbolis Vokietijos demokratijos. Nuo 1934 metų jis laikomas kalėjime. Kiek per visus tuos ilgus metus jis turėjo peryventi, kaip jis buvo kankinamas!

Bet Thaelmanno valia nepalaužiama. Jis nenusilenkė budeliams. Tuo vadu Vokietijos Komunistų Partijos gali didžiūti ne tik Vokietijos žmonės, bet ir viso pasaulio demokratija.

Vokietijos kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose įkalinta tūkstančiai ir tūkstančiai politinių kalinų. Garbingiausias iš jų kalinų yra komunistas Thaelmann, tas ricierius be baimės ir papelkos.

Slaptai leidžiami Vokietijoje laikraščiai "Ruhr Echo" ir "Freiheit" būrė ir plačiai rašo apie politinių kalinų būklę Vokietijos kazematuose. Į kalėjimus sugrūstina ne tik komunistai, bet daug yra socialdemokratų, katalikų, protestonų kunigų.

Tai tie praklinūs vyrai ir moterys atstovaujanti tikrą vokiečių tautą. Tai jie stovės Vokietijos priešakyje, kuomet rudieji budeliai ir visas jų kruvinasis režimas bus nuštuotas.

"Ruhr Echo" ir "Freiheit" veda plačią kampaniją už paliausavimą visų politinių kalinų. Tas stiprina Vokietijos žmonių politinę kovą, tas stiprina jų susipratimą. Kaip praneša vokiečių nelegalė sauda, Thaelmann šiuo laiku įkalintas Hanoverio. Joks susisiekimas su juo nėra galimas.

Vardas tokių karžygių kaip Thaelmann yra įkvėpimo šaltinis visai demokratinei žmonijai!

Geras Bilius

"Laisvė" rašo: Kongreso Atstovų Butas priėmė bilijų, kuris uždraudžia imti komišnius bei atlyginimus už padarytus su valdžia kontraktus dėl karo gamybos. Kas bus sučiupęs imant komišnia, tas gaus penkis metus kalėjimo.

Jau buvo prisivė perdaug tarpininkų tarpe valdžios įstaigų ir firmų. Jie lenda prie valdžios žmonių, net paperka juos ir išgauna savo firmoms didelius kontraktus. Iš tų firmų jie gauna didelius atlyginimus formoje komišnių. Atstovų Buto bilius padarytų galą šitam smugeliui.

Dabar šis bilius eis Senato svarstymui. Gerai būtų, kad jį tuojau užgirtų ir Senatas.

KAI ŠYPSOSI RYTA

Kai šypsosi linksmas pavasario rytas, o vėjas kai dvelkia maloniai, lengvai, kažinkas, rod's, tarja j klausančiai ausj: čia laimė atėjo, tu džiaugsmą radai. Pražyduosios gėlės kai akį vilioja, o kvapas aplinkui kai dvelkia puikus, rod's, naująją jėgą j širdį kas neša, o nuovargis nyksta—daugiau jo nebus!

Pavasario džiaugsmas kai tik atkeliauja, tuoj nyksta—išnyksta piktieji geismai. Bet mintys gi žino, kad laisvė pavojui, kad tremia pasaulį fašizmo smakai.

Ir greit išsisprenžia, kad džiaugtis ne laikas,—pavasario rytas ne tas dar, ne tas... Pirm visą—mums reikia sutriukinti fašizmą—tą sekla, ką plečia idėjas piktas!

Stasy Jasilionis.

SKUBIAI IR TRUMPAI

Kiek Naciai Pralėjo Kraujuo Dono Slėnyje?

Dvi savaitės atgal Sovietų Sąjungos karo žinių biuras paskelbė, kad naciai per pusantro mėnesio prie Charkovo, Sevastopolio ir prie Dono paklojo užmūštai ir sužeistais, ir nelaisvėn paimtais 900,000 karių. Mūšiuose nuo Voronežo žemyn link Rostovo per dvi savaites vel naciai neteko apie 100,000 karių.

Visas Dono slėnis pirmikės vokiečių krauju; visi kralantai (apdaimuotos Rusų upės Dono) nuklota kaulais. Bet kas Hitleriui runumų, vengrų, slovakų ir vokiečių kraujas ir kaulai! Jis bestijšku patrakimu, kaip pasitęs žvėris, briaujasi pirmyn ir verčia kareivius lipti per kalnus lavonų.

Baisiai sunki ir kritiška padėtis Sovietų Sąjungos karžygiškų žmonių. Kyla balsai, kad ateina krizis krizis Jungtinėm Tautom, jeigu nebus atidarytas Antras Frontas tuč tuojau. Tenka pažymėti, lai nemanoma bestijos fašistai, kad jie galės pavergti Sovietų Sąjungos karžygiškus žmones. Naciai sudės krūvas savo kaulų ir galų gale liks nugaleti. Sovietų šalis pasiliks laisva šalim kaip ji buvo.

Kinų Naujas Kelias. Iš Taškento, dabar vadinamo Tadzikistano, eina naujas kiniečių kelias. Tai naujas ir gan ilgas, saugus kelias gabenimui Kinijos armijai visokių reikmenų prieš japonus.

Sovietų Sąjunga už bilionus rublių Kinijai davė ir duoda ginklų gintis ir atmušti japoniškus užpuolikus. Nežiūrint biurių militaristų viesuliškų iš Tokio puolimų, o per penkis metus tie banditai tik dalį Kinijos nusiaubė. Kaip japonai nepajėgė ir nepajėgs pavergti Kinijos žmonių, taip vokiečių naciai, nežiūrint iš Jungtinių Tautų pusės apsilėidimo-delsimo

Šturmulis Grigaitis

Aš nenorėjau šitą antrastę deti. Bet ką gali daryti, kad ponas Grigaitis drįsta pasirodyt idealistu šturmuliu ir kad tokia antrastę esu užrašęs iškarpoje jo straipsnio, kurį čia peržvelgsime.

"Naujiųjų" Grigaitis išspausdino Arimanto straipsnį, kur kritikuojama tie lietuviai, kurie nesena pradėjo broliautis su lenkais ir rašyti apie suvienijimą Lietuvos su Lenkija, kai karas pasibaigs.

Grigaitis, ažuot aiškines dalyką (Lenk.-Liet. federaciją)—dalyką, prie kurio pats prisidėjęs, pasakė Arimantui pamokslėlį. Štai:

"Visgi yra faktas, kad ne Lenkija, o Rusija sunaikino ir sudraskė Lietuvos valstybę, ne Lenkijos, o Rusijos valdžia uždraudė lietuvių spaudą; ne lenkų, o rusų žandarai areštuodavo lietuvius ir tremdavo į Sibirą. Jeigu, šalia kaltinamojo akto lenkams, p. Arimantas būtų pateikęs ir rusų nusikaltimų sąrašą, tai būtų galima juodu palyginti ir spręsti, kuris iš tų dviejų Lietuvos kaimynų buvo jai blogesnis ar geresnis. O dabar iš jo rašinio to visai nematyti."

Perskaitę pirmą syk šitą "Sėdevrą", parašiau: "Šturmulis Grigaitis."

Ką reiškia žodis "šturmulis"? Kai žmogus šneka, rodo, gerai, nenuobodžiai, puseiniai greitai, kiekvieną žodį galima suprast, bet mintys neaiškios ir visas pasakojimas lieka tuščias, nesuprantamas. Zanavykai sako: "Kaip kratinys"; arba: "Padarė kratinį iš savo pasakos." Kitas užpykęs, pajukavo (satyrudavo): "Tai kaip Girmius nudardėjo j pakalnė—su ratukais, su mažūkais, su švaja kumele." Kitas dar aršiau satyrudavo: "Šneka, kaip žąsis su kiaule." Kartais tokį vadina "mermekliu." Tankiausiai vadina "šturmuliu." Jeigu toks tuščias pasakorius lečiau šneka, tai žmonės jį charakterizuoja sakydami: "tvoruoja." Šis žodis padarytas matomai iš to, kad kuomet "grinsalai" pašale, tai balsas eina toli tvoromis ir nuo kiekvienos kuolų poros grįžta atgal. Nieko iš tokių kuolų arba tvoros šnekos nėra. Iš to kaspai pasidarė lengvo koliojimo arba oibijimo sakinį: "Kad tu kuolais nustaugtum!"

Ne, ponas Grigaiti, aš ne linkiu, kad "nustaugtum." Bet nors sykį prisipažink, kad esi idėjų šturmulis! Apie socializimą idėjas šturmuliuodavai ir niekas tavo šnekų nesuprato, nieko neišmoko.

Peržiūrėkim šturmulio idėjas, negaltingingai sugrūstas j trumpa raštelį, kurį pacitavau aukščiau. Mes būkim gailėstingai link šturmulio, stengimės suprast taip, kaip jo parašyta, o ne kaip jo manya ar norėta.

(1) "sunaikino ir sudraskė Lietuvos valstybę"; (2) "uždraudė lietuvių spaudą"; (3) "žandarai areštuodavo." Aišku, čia kalbama apie senąją Lietuvos valstybę; kaltinama senoji, carinė Rusija. 2-ras ir 3-čias punktas—tai tiesa. Bet kad "Rusija sunaikino ir sudraskė Lietuvos valstybę," tai ne tiesa. Vokiečiai (kryžiuočiai) daugiau naikino Lietuvos valstybę, negu rusai ir lenkai, sudėjęs ir kruvį, iki antrojo ir paskutinio Lietuvos krikšto. Paskutinis krikštas, tai buvo vien tik lenkų politika: pasiglemžti Lietuvą ir pagabui laiku visai sunaikinti jos valstybę. Ne dėl to tikslu nel savo katalikystę sudrapalijo j smokus. Pona! kartu su vyskūpais panaikino Jadvygos šliubą su Wilhelmu ir apvezdino ją su Lietuvos kunigaikystę Jogelą, kad jis būtų Lietuvos karalium ir sykiu Lietuvos didžiūnų kunigaikščiu. Tai buvo prmas Lietuvos valstybės tikslingas ir aktualus naikinimas. Aplinkiniams pasaulyj ištikrujį, Lietuvos vardas tada numirė. Tik Lenkija buvo žinoma ties visu Lenkijos-Lietuvos plotu žemlapuose. Taigi Lietuva buvo išbraukta iš žemlapių po 1866 m. (po krikšto). Ji buvo tik Lenkijos dalis.

Vytautas kovojo, norėjo išlaikyt Lietuvos valstybę, bet neišaukėjo lietuviškos spekos ir jam mirus (1430 m.) šalies saulėtė aptemo. Tuoj lenkai įvykdė Horodilo sutartį. "Lietuviai ir lenkai tai tą patį tautą," buvo skelbiama. Šešioliktam šimtmetijj įvyko Liublino Unija. Tai trečias ir paskutinis Lietuvos valstybės naikinimo etapas. Liublne Lietuvos didikai atsilkaupė su sąšaromis prašė, kad nenakintų Lietuvos, bet lenkai ironiškai nusisypsojo ir atliktas krukis. Lenkijos ponai ir kunigai, tą lietuvišką kšąjį rydami, dar pauliojo, pamandavo prieš pasaulį, kad net ir dabar neužmiršta sakinio "od morza do morza," t. y. Lenkija "nuo jūros iki jūros" (nuo Baltijos iki Juodosios Jūros). Paskui, kažin ar tas kšnis, ar kas kitas Lenkijos viduriuose netvarką darė ir pradėjo ją pasidalinti jos kaimynai. Ne vien Rusija. Trys kaimynai išvien, sutikime tatau darė. Kando lenkų (lietuvių jau nebuvo girdėt pasaulij)—kando lenkų žemės, ne kiek kas norėjo, bet kiek visi trys sutiko,—žinoma, be lenkų sutikimo. Tais kaimynais buvo Prūsija, Rusija ir Austrija. Pirmas padalinimas įvyko 1772 m.; antras—1795 m. Prūsija kartais atsisakdavo didesnj Lenkijos smotą, negu Rusija. 1795 m. ji gavo beveik visą tikrąją Lenkiją su Varšava ir tt. Suvalkijos lietuviai tada buvo irgi Prūsų žmonės. Prūsai valdė iki 1807 m. Kada jie paliovė valdę Lietuvos valstybę"; (Tęsa ant pusl. 5).

Šiem italų juodmarškiniam karas jau pasibaigė. Juos šiame atvaizde matome paimamus j nelaisvę Afrikos tyruose. Užpakalyje matosi daugiau karo belaisvių—italų ir vokiečių.

Wisconsino Žinios

Smagus Racinečių Piknikas

Milwaukee, Wis.—Liepos 19 d., pas Kazim. Mikėną, Benedict Lake, įvyko nepaprastai linksmas piknikas.

Racine lietuviai parapijonių surengė labai gražų suvažiavimą. Po sutraukė labai daug publikos iš kitų miestų. Buvo keturi pilni karvai iš Milwaukee ir keletas karų iš Kenosha ir iš Chicagos ir iš kitų apylinkių.

Diena buvo labai graži: dangus debesuotas ir vėjalis biskį pūtė, o jau vanduo tai kaip pašildytas. Žmonės labai mėgo maudytis. Visi labai gražiai pasimaudė.

Kada išėjom iš vandens ir persirengėm drabužiais, racinietės moterys apdengė stalus skaniais valgiais ir gėrimais. Po atviru dangum ant tyro oro visi valgėm ir draugiškai šnekučiavomės. Paskui atvažiojo žymūs muzikantai (kenoshiečiai) ir pradėjo griežti. Antanas Puras gražiai su savo saksofonu pritarė. Tai jau ir šloks ir toks tresėjė. O jau tik linksmų dainuškų skambėjimas... Mrs. Puras iš Kenosha su savo malonių skambančių balselių vadovavo visiems dainininkams. Net miškas sūnubavo ir vanduo liūliavo.

Visi labai linksmi ir draugiški žmonės buvo ir gaila buvo atsiskirti, rodos, kad visų akys matytis sąsėros, kada vieni kitiems ranką padavė sakydami: "Iki kitam pasimatymui." Kažin ar beteks vėl visiems taip susitikti ir taip linksmam pasisvečiuoti.

Milwaukiečių.

PRIGERĖ DVIEJŲ PĖDŲ GIUMO VANDENY

Appleton, Wis.—Kaunau miesto maudyne, kurio vandens dabartinis laikas yra tik dvi pėdos gilumo, prigerė Herbert Coppes, 11 metų amžiaus. Vaikutis išėjo anksti ryte ir tik antrą dieną apie 9-tą valandą atrastas jo lavonas.

LLD 8 Apskr. Piknikas

Racine, Wis.—Lietuvių Literatūros Draugijos 8-tas Apskritis yra nutaręs rengti pikniką. Piknikas turi įvykti rugpjūčio 9-tą dieną, Northern Lodge Park, Racine, Wis.

Laikas jau trumpas ir nieko dar nemačiau apie tai komiteto parašyta laikraštis, vienok tikiu, kad piknikas įvyks. Tad visi turėtume rengtis dalyvauti. Tai racinietų ir visos šios apylinkės metinė šventė.

Šį metų gyvename labai svarbų laikotarpį. Karas skina milijonus gyvųjų ir dar galo nesimato. Man rodos, kad pikniką turėtų būti geras kalbėtinas iš Chicagos ir pasakyti prakalbą dienos klausimais. Žmonės visai kalba apie Rusijos padėtį ir daugelis stato labai keistų klausimų. Iš to matyti, kad reikia kam nors teisingai nušviesti ką mes čia, Amerikoje, turime daryti, kad padėjus tą karą prieš fašistus laimėti.

Gaila Gero Draugo.

Labai apgailėtaujam mūsų gero draugo Charles Kiselio. Mačiau laikraštį, kad jis važiuojant į LLD 8-to Apskričio komiteto posėdį sutiko nelaimę ir atsidūrė ligoninėje. Kaip atrodo, tai nelaimė buvus sunki, nes gerokai teks ligoninėje pabūti. Kiek žinau, ir dabar jis yra St. Mary's Hospital, Racine, Wis.

Linkiu drg. Kiseliui greit pasveikti, nes mūsų miestelyje tokių draugų labai trūksta ir jo nelaimė yra mūsų visų nelaimė.

Man rodos, kad visi apskričio komiteto nariai turėtų aplankyti drg. Kiselį. Gal greitai laikų jis parvyks namo. Taipgi ir visi Racine draugai turėtų aplankyti.

LLDiets.

NOGALES, Meksika.—Jungtinių Valstybių pilietis, kuris pasisakė gimes Vokietijoje, čia tapo sumistas kaip naciš-šnipas. Manoma, kad jis bus sugražintas Jungtinių Valstybių teisingumo organams.

"WE'VE HELPED. HAVE YOU?"

AMERICAN LEGION WEEK FOR

USO

★ We've Helped ★

The fighting spirit which 25 years ago was pushing them through the Argonne forests will be turned loose in the interests of their newest buddies—the service men of World War II—by the American Legion the week of July 20. Throughout Chicago and its suburbs, these men who know only too well what off-duty recreational facilities can mean to the man in uniform will step out, 15,000 strong, to provide a whirlwind finish for the United Service Organizations War Fund campaign. Armed with receipt books, they will ask everyone—in homes, in neighborhood stores, in shops and offices—"Have you helped?" as part of their American Legion Week for U.S.O. "The window sticker, shown above, will offer the only immunity in the "all-out" attack, and by the closing time on July 27 Legionnaires propose to have them on at least a million windows throughout the Chicago district.

Ligotų Vaikučių Kempės

Burlington, Wis.—Čia ant Brown's Lake kranto yra gražiai istaisyta vaikučių kempė. Vaikučiai priimami tik ligoti. Daugiausiai jų serga vaikų paralyžium arba kokia kaulų liga. Kempė apima 5 akry plotą žemės. Yra 13 budinčių. Yra didelis budinkas, kur vaikučiai, žaidžia arba yra įvairiai palinksmunami. Yra didelis valgomas kambarys, na, ir, žinoma, miegamųjų kambarių.

Dabartiniu laiku čia yra 200 Chicagos vaikučių-ligoninių. Jie čia atvežami ir laikomi aštuonias savaites. Nekurie iš jų turi per dieną sėdėti kėrėse (wheelchair). Kiti kaip gal taip žaidžia. Dar kiti maudosi ežere.

Kempė buvo įsteigta 1900 metais, tuos Mrs. Emma Haskell. Ji tuo laiku mokino nelaimingus vaikučius, kurie dėl kokios bent priežasties

ties nebuvo normalūs ir negalėjo su sveikais vaikučiais mokyklą lankyti, bet turėjo būti mokiami atskirai. Matydama jų nelaimingą padėtį, ji sumanė, kad jų greitesniam pasveikimui daug dasidėtų išvažiavimas ant tyro oro. Gavus finansinės paramos iš kitų savo pa-

žystamų ir įvairiais būdais sukeldama pinigų, ji apipirkė kitą žemės plotą ir įsteigė kempę. Kas metų vis darė tai vieną tai kitą pagerinimą taip, kad už 42 metų dabar yra puikiai įrengta kempė.

Pravažiuojant matosi vaikučių vaikščiojant su kruikais, kitus sėdint kėrėse. Jau sveikesni net su visai normaliais vaikais lenktyniuoja "baseball" gėmiuose. Geras parinktas maistas jiems padeda ligą nugalėti. Kempė dabar priklauso prie Crippled Children's Outing Association.

Pakeleivis.

WASHINGTONAS.—Prezidentas Rooseveltas tarėsi su žymiais unijų vadais ir industrialistais apie infliacijos pavojų aiteityje apsaugojimą. Tarp kitų jis tarėsi su W. Green, AFL prezidentu.

KENOSHA BIZNIERIAI

Mes Grofe pagrinam. Visokis dailės-kultūros darbas yra atliekamas prityrusių rankų.

Charm Beauty Salon
6819—14th Avenue
Phone 2-3902

LaFaire Beauty Salon
3103—60th Street
Phone 2-4869
Savininkės
WILMA LESKOWICZ
ARMINDA FARIS

GEO. ŽILIUS

JEWELER - LAIKRODININKAS

Taisau laikrodžius ir užlaikau didelį pasirinkimą gražadaikčių.

2116—52nd Street

SOUTHWEST FOOD MARKET

POVILAS SPRINDIS, Sav.

Groseris—parinkta mėsa—daržovės—vaisiai. Žemiausios kainos ant parinktų produktų. Specialis pardavimas ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.

6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis.
Phone No. 2-1415

Sterling House

5601—24th Ave., Kenosha, Wis.

Užlaikome smagią užėigą. Patarnaujam su skaniais gėrimais ir užkandžiais.

VLADAS SHLEGERIS ir JGNAS RYSHKUS, Sav.

JOHN TELLAIASHA

2114 52nd Street, Kenosha, Wis.

CEVERYKŲ TAISYMO DIRBTUVELE

Su naujausios Modos Mašinomis
Sąžiningas Patarnavimas už labai prieinamą kainą.

RACINE BIZNIERIAI

Jei važiuosit pro Racine, tai sustokit

STANLEY'S TAVERN

1102 State St., Racine, Wis.

Savininkas ST. RAGAUSKAS
Alus—Vynas—Degtinė—Užkandžiai

NETAISOMUS KARUS PAIMS WAR PRODUCTION BOARD.

Milwaukee, Wis.—Yra pranešta, kad War Production Board paims visus automobilius, išstovėjusius ir netaisomus per 60 dienų, karo medžiagai. Reiškia, jeigu automobilius stovės per 60 dienų pas "junk dealer" ir savininkas netaisys, tai WPB "konfiskuos" jį ir metalą naudos karo reikalams.

APSKUSTAS KAIPU NAICIJ AGENTAS.

Newark, N. J.—Jungtinių Valstijų prokuroro asistentas Torn Lord padavė federaliam teismui tyrinėti tūlą Karl Friedrich Bahr, kaip nuziūrimg nacių agentą.

Karl Friedrich buvo sugautas, kuomet slapta nuo laivo bandė išlipti.

Jūsų doleriai ir net dešimtukai, investuoti į valdžios Defense Bondsus ir Stampas, duos tokią keikiją japonams, kurios jie niekada nepamirš.

CUDAHY BIZNIERIAI

Jei važiuosit pro šalį, neužmirškite atsilankyti

BILL'S TAVERN

5274 Packard Ave., Highway 62

CUDAHY, WIS.

Smagiai galėsit pasilėti ir atsigalvinti gerais gėrimais.

WAUKEGAN BIZNIERIAI

A. BITVINSKO BUČERNE IR GROSERNE

711—8th Street

Maistas šviežias ir pirmaelis. Sąžiningas ir draugiškas patarnavimas.

BILL'S GREEN STAR TAVERN

Vieta, kur visus maloniai priima.

DIRECT DRAW BEER
Sav. B. J. MASILIJUNAS

820-822 Tenth Street
WAUKEGAN, ILL.

ACME

BUILDING MATERIAL and COAL CO.

1405 Belvidere St.,

Phone Ontario 8245

F. KRISUNAS

PEILIŲ SPECIALISTAS

927 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

Išdirbu geriausius peilius: duona, riekiai, mėsi piauti, medžioklei ir kitokius. Laišku prisiųskite nupicę modelį, kokio norite. Padaręs jums prisiųsiu: gavę, apžiūrėję ir išbandę gerumą—siųskite pinigų.

Mano darbo peiliai parduoda:

Kenoshoj: pas Leo Rock, 22nd Ave. & 52nd St.
Waukegan: McAllister & 10th St., Drugstore.

A. PETKAUS

BUČERNE IR GROSERNE

564 Caroline Street

Užlaikome šviežią mėšą ir kitus valgomus produktus.

SHEBOYGANO BIZNIERIAI

SHORTY'S TAVERN

1516 S. 13th St., Sheboygan, Wis.

LINKSMA LIETUVIAMS UŽEIGA
Savininkas IRVIN H. ZEIGLER
Alus—Vynas—Degtinė—Užkandžiai

Port Said, pats svarbiausias Viduržemio jūros uostas į Suezą Kanala, prie kurio dabar veržiasi nacių armijos. Kada Rommelio armija smarkiai žygiavo link kanalo, buvo kalbų, jog esant pavojui kanalo patekimui į priešo rankas, jisai būtų susprogdintas, kad priešas negalėtų pasinaudoti.

ŠTURMULIS GRIGAITIS

(Taša nuo pusl. 2)

dė, tai, rodos, reikėtų tatau vadinti trečiu Lenkijos padalinimu. Bet lenkų istorijos taip nesako. Trečiu padalinimu jie vadina Vienos Kongresą 1815 m. įvykusį pasidalinimą tuo šalies (sujungtos su Lietuva) tarpe Rusijos, Prūsijos ir Austrijos.

1807 metais "padalinimą" padarė Napoleonas I: apdaužė Prūsiją, jis sutvėrė iš prūsioskų Lenkijos dalies Didžiąją Varšavos Gercogiją, kuri gyvavo aštuoneta metų ir Vienos Kongresas ją priskyre Rusijai. Taigi matot, buvo ir ketvirtas kaimynas—Francūzija, kuri padalino Lietuvą—Suvalkijos lietuvius priskyre prie lenkiškos Didžercogystės.

Grigaitis—jurisprudencijos daktaras... Mums tokie žmonij senai reikia, aš džiaugiuosi tai išgirdęs. Bet netrukus teko stebėtis. Jurisprudencija turi ką bendro su teisėmis, įstatymais, teismais. O mano daktaras pasirodė teismų procedūros aiškintu tokiu, kad tik žiūrėk ir stebėkis.

Kai Sovietų Sąjunga nutvėrė už pakarpos savo "quislingus" ir nuvedė į teismą, tai tenai jie pradėjo įvardinti ir kitus savo draugus esant tame suokalbyje. Mūsų teisių daktaras, niekindamas už viską Sovietų tvarką ir veiksmus, niekindamas patį tajį teismą, stalgia eimė jį ir padarė geru, bet niekio jį jau už naują dalyką—už tai, kad jis nearestuoja tuos įvardytuosius naujos valstybės priešus ir neatsiveda juos čia pat teisti sykiu su jais išdaviškai! Kur tokia jurisprudencija yra pasaulij!

(Tie kvailingai buvo iedainijai p. Grigaitis artimi, dėlto jis juos gynė.—Red.) Nereikia būti teisių daktaru, gali žinot, kad teismas pradėjęs vieną bylą nekemša jį naują bylą. Teisių žinovai galima pasakyti, kad net Lietuvos gaspadinė, kada kemska kraujingą dešrą, į ją nekemša mėsinės dešros. Skyrium abidvi dešros dirbamos. Tokios anarchijos nebuvo ir nebus, kokios mano "daktaras" nori.

Dabar, pamokslėjis jis sako: "Jeigu, šalia kaltinamojo akto lenkams, p. Arimantas būtų pateikęs ir rusų nusikaltimų sąrašą, tai būtų galima juodu palyginti ir spręsti, kuris iš tų dviejų Lietuvos kaimynų buvo jai blogesnis ar geresnis." Reikiškia, kimsdamas kraujingą dešrą, sukimšk jį ir jė mėsinė dešra. Užveddamas bylą, kaltindamas vieną žmogų, pridėk ir antrą kaltinamąjį aktą prieš kitą žmogų, nes kitaip mūsų teisėjas pirmojo kaltinamojo akto nepripažins ir bylos neves!

Aš manau, mūsų teisėjas yra "kalbamųjų" ir "rasomųjų" idėjų ir teisių šturmulis! Iš istorijos matėme dabar, kad Lietuva (kuri vadinosi "Polsčia") turėjo tris kaimynus: Prūsiją, Rusiją ir Austriją; jie galutinai su-

naikino Lenkijos valstybę (ne Lietuvos valstybę: šita sumaikino Lenkija seniau!). Tai kodėl mūsų teisėjas reikalauja tik "antro" kaltinamojo akto? Turėtų reikalauti ir trečio ir ketvirto. Tada galėtų spręst, kuris kaimynas blogesnis ar geresnis: Lenkija, Rusija, Prūsija ar Austrija?

Bet ką čia padarysi su šturmuliu!

Jis kartą iš Chicago atvažiuo į Pittsburghą mane "sukritikuot." Tai buvo anais metais, kuomet visos sriovės išvien rengė vasario 16 dienos apvaikšiojimą. Po mano kalbos pirmininkas pastatė Grigaitį, kaip "geriausią" kalbėtoją net iš Chicago. Ir koks kalbėtojas? Jis kritikavo tik mano kalbą, net keturis faktus sudrapalijo, sukrutė ir išspiove. Aš buvau pasakęs, kad Lietuvos nepriklausomybės klausimą pirmą syk paskelbė rusai revoliucionieriai apie 1870 metus. Turbūt dėl to, kad lietuviai ir žemaičiai per lenkmetį gerai kovojo, tai ta rusų revoliucionierių grupė idėjo į savo programą ne tik Lenkijos, bet ir Lietuvos nepriklausomybės reikalavimą.

Ponas Šturmulis emė rėkaut: revoliucinis judėjimas atėjo ne iš Rytų, ne iš Rusijos, bet iš Europos Vakarų! "Lenkmetis buvo ponų lenkų sukilimas prieš baudžiavos panaikinimą!"

Na, tai ir po mieliausiam! "Sukritikavo." Bet tai aršūs demagogas. Tik caro tarnas anoj gadyneį skelbė, kad lenkai norj sugrąžint baudžiavą; žmonės įtikėjo. Bet faktas yra, kad ponai lenkai kai kur buvo patys jau senokai panaikinę baudžiavą. Lenkmečio dvasia atėjo tiesiog iš Rusijos ir Ukrainos, kur buvo keletas didelių sukilimų prieš caro valdžią, kam jį, panaikinus baudžiavą, da liepė dviejus metus būti baudžiavininkais, iki "Komisija" sudarys naują tvarką.

Tuos faktus "sudaulež" tarsi faktiškais šturmulis! Aš maniau, kad jis publikų įtikino. Bet ne. Einant iš salės, prisitarianti prie manęs da lietuviai—ne koki raudkalbai, bet katalikai; vienas j mane atsisukęs sako garsiai, lyg norėdamas, kad daug žmonių girdėtų:

"Kad ne Baltrušaitis, tai Grigaitis būtų neturėjęs ką kalbėti!" Kitas ne taip garsiai pridėjo: "Jis neatsivėžė savo prakalbos." Tai tokios tokelės apie šturmulį, kurio kalba apie idėjas—"nė du, nė vienas," "tikras kratynis", demagogija ir melagystė su užrieta uodegos galiuku!

Jis visus faktus daužo, tik Hitlerio faktus platina ir saugoją, kad mes jų nesužadųtume. Aš čionai turiu mintij ty žodžius, pasakytus SLA seime Pittsburghe, kad jis turi "faktus", jog 12,000 lietuvių išvežta per prievartą į Rusiją. Tie "faktai" tikrai

Britanijos ir žydų laivyne tarnaujanti maršuoja Jeruzalėus gatvėje, pasirošę sukikti ašies parastitus. Manoma, kad naciams pasimojus per Egiptą, taipgi koncentruojantis Kretos salose, sekantis jų veržimasis gali būti P. aletinon. Palestinos ginkluotos jėgos laukia pasirošę.

Chicago's Draugij, Klubių Valdybos 1942 Metams

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS VALDYBA 1942 METAMS: Pirm.—V. Kristianus, 9120 Dauphen Ave. tel. Vincennes 7885; Pirm. pagalb.—J. Ravečič, 3226 So. Union Ave.; Nutar. rait.—P. Kiliša, 3347 So. Lituania Ave.; Pin. rait. A. Kaukaiš, 3542 S. Union Ave.; Ido. A. J. Zalatoris 6129 So. Union Ave. telefonas Grovehill 7065; Ido glob.—J. Malinuskas; Kontrol. rait.—L. Masaitis; Knyvyno prižiūrėtojas—A. Vilkiš, 831 W. 33rd St.; Sergančių narų lankytojas—K. Valaitis; Maršalka—K. Valaitis, 3229 So. Union Ave.; Draugijos Dr. kvėtojė—Dr. J. P. Poška, 3133 So. Halsted St. tel. Victory 2671; Atstovai Chicago Community Center—P. Kiliša. Susirinkimas laiko kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 12 South Halsted St.

GARFIELD PARKO LIETUVIŲ VYRU IR MOTERŲ PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: Pirm.—Edward Anderson; Pirm. pagalb.—Jonas Juknis; Pin. rait.—Chas. Katalio; Nutar. rait.—M. Medinskis; Kontrol. rait.—Manikas; Kasos globėjai—M. Davidonis, P. Goras; Kasierius—Benediktas; Maršalka—G. Vertelka; Korespondentė—J. Goras. Susirinkimai laikomi kas antra nedėlė, 1ma val. popiet, 3956 W. 5th Ave.

JONISKIEČIŲ L. IR R. KLUBO VALDYBA 1942 METAMS yra: Pirm. J. Jonkus, 118 E. 65th St.; Vice Pirm.—V. Kazimierušis, 4029 So. Campbell Ave.; Nut. Rait.—B. Vaitiekūnas, 5211 So. Kildare Ave.; Pin. Rait.—M. S. Mickevič, 6822 So. Maplewood Ave.; Kasierius—J. Ramonas, 6129 So. Kolmar Ave.; Trešeris—Mrs. M. Dantis, 4532 So. California Ave.; Mrs. M. Miravici, 2539 W. 46th Pl.; Koresp.—Miss S. Mickevič, 6822 So. Maplewood Ave. Susirinkimai įvyksta antra sekmadienį kiekvieno mėnesio 1230 val. popiet, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St.

ŽAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: P. Arlauskas—pirm. 2109 N. Cleveland Ave. A. Janavičius—pirm. pagalb. 1816 So. Ruble St. J. Keturakis—nut. rait. 1222 So. Blat Ave. C. St. Ill. Stella Gasper—fin. rait. 3538 So. Emerald Ave. St. Nipriškas—kasierius, 3524 Dendur St. Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėjai—A. Miravici, 2539 W. 46th Pl. ir Alfons Masaitis, 6822 So. Maplewood St. G. Gurskė—koresp., 3232 So. Halsted St. Susirinkimai laikomi viena kartą į mėnesį, ketvirtą sekmadienį, pirmą val. popiet, Hollywood svetainė, 2417 W. 43rd St.

HUMBOLD PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: Pirm. C. Kairis, 3031 N. Parkside Ave. Phone Berkshire 7406; Vice pirm. M. Chapul, 3277 Le Moyne St. Phone Spaulding 7903; Prot. rait. Anthon Lungvicius, 1814 W. Madison Ave. Phone Humboldt 2265; Fin. Sekr. Stanley B. Budnick, 3327 Le Moyne St. Phone Spaulding 7903; Kasierius Mike Pucieris, 1922 So. Pulaski St. Albany 9236; Maršalka Anton Kuprevič, 1502 N. Washburn Ave. Mitingai atšabina trečia trečiadienį Grigaičio svet. 3400 Armistize Ave.

TEISYBŲ MYLĖTOJŲ DRAUGYBĖS VALDYBA 1942 METAMS: Joe Balchunas—pirm. 3200 So. Love Ave.; P. P. Kiliša—vice pirm. 3347 Lituania Ave.; A. Kaukaiš—nut. rait. 3542 So. Union Ave.; Felix Kasper—fin. rait. 3534 So. Love Ave.; J. Rachunas—ido glob. 3120 So. Halsted St.; Zig. Grigonis—kont. rait. J. Ravečič—ido glob.; Kas. Valaitis—kont. rait. Susirinkimai įvyksta kas antra sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. diena, Chicago Liet. Auditorijoj, 3133 S. Halsted St. Narai priima 18 iki 45 metų amžiumi.

LIETUVIŲ KEISTUOJO PASALPOS KLUBO VALDYBA 1942 M. Pirmininkas—Nick Klimas, 4516 So. California Ave. Laf. 9849 Pirm. pagalb. Fracis Jakavičius, 2857 So. Emerald Ave. Laf. 4920; Nut. rait.—Lucille S. Dągis, 2922 West Pershing Rd., tel. Lafayette 8120; Ido glob.—John C. Bepersis, 3832 S. California Ave. Laf. 7966; Finansų rait.—Dr. P. A. Zubas, 4276 Archer Ave. Laf. 2025; Kontrolės rait.—Elizabeth Dągis, 2902 W. Pershing Rd., Laf. 8120; Kasos globėjai—Aldona Mažeikis, 4102 So. Montgomery Ave. Laf. 6076; Klubu legalis patalpinys—Michael R. Kazunas, 69 W. Washington St. Central 0592 Klubu gydytojas—Dr. M. T. Strickol, 4645 So. Ashland Ave. Yards 4787.

DRAUGIŲ PALAIMINTOS LIETUVIŲ VALDYBA 1942 METAMS: Pirmininkas—J. Jacka, 6504 So. Rockwell St. Rep. 7929; Pirm. pagalb.—Kazimieras Bakutis, 4917 West 34th St.; Nut. rait.—Lucille S. Dągis, 2902 West Pershing Rd., Laf. 8120; Pin. rait.—Frank A. Micklin, 4917 South Komensky Ave. Laf. 1132; Ido glob.—Thomas R. Kuzas, 3429 S. Morgan St.; Kontrolės rait.—Frank Margevičus; Kasos globėjai—Vincius Reičius, 4405 S. Vincas Balis; Ligonių apiektas—Peter Augustinas.

D. L. K. VYTAUTO DRAUGIŲ VALDYBA 1942 METAMS: Pirm.—T. J. Kuzas, 3429 S. Morgan St., tel. Yards 4663; Pirm. pagalb.—J. Maziliauskas, 3259 So. Union Ave.; Nutar. rait.—P. Kiliša, 3347 So. Lituania Ave.; Pin. rait.—S. Kupiškis, 3340 So. Lowe Ave.; Ido glob.—Frank Bakutis, 2603 W. 69th St.; Kontrolės rait.—Adam Bužinskas; Ido globėjai—J. Dimša; Maršalka—N. Milleris; Sergančių narų lankytojas—P. Augustinas, 656 W. 35th St.; Atstovai Chicago Community Center—S. Kupiškis. Susirinkimas laiko kiekvieno mėnesį kas trečia antradienį Lietuvių Auditorijoj, 730 val. vakar.

ZEMAITIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: Pirmininkas—Steponas Narkis, 4353 S. Talman Ave. tel. Virginia 1279 Pirm. pagalb.—M. Cepelinis, 3329 So. Lituania Ave.; Nut. Rait.—Julia Petraitis, 812 W. 33rd St.; Pin. Rait.—Leonas Gerasimovas, 4905 S. Komensky Ave.; Ido.—Paul P. Petraitis, 812 W. 33rd St.; Ido Pagalb.—Cem. Jacas, 4029 S. Lituania Ave.; Maršalka—Motiejus Vilkus, 4432 S. Fairfield Ave. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį, Hollywood svet. 2417 W. 43rd St. 8 val. vakaro.

LIETUVIŲ BIZNIERIŲ DRAUGIŲ JOS (OF COOK COUNTY) VALDYBA 1942 METAMS: Pirmininkas—Wm. Duda, 1025 W. Madison St.; Pirm. pagalb.—A. K. Valukas; Nutarimų Rait.—Z. S. Mickevič, 303 W. Market Rd.; Sekr. Pagalb.—Joseph Aulka, 3001 Lituania; Kasierius—Tony Zellan, 7132 S. Racine Ave.; Kas. Pagalb.—T. A. Binkis, 3106 S. Vincennes Ave. Susirinkimas laiko kiekvieną mėnesį kas pirmą pirmadienį, Lietuvių Auditorijoj, 730 val. vakaro.

LIETUVIŲ EK-MALIEŲ DRAUGIŲ GISKO KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: Pirm.—J. Gelgudaus 1990 S. Union Ave.; Vice pirm.—Russell, 3436 S. Lituania Ave.; Utrašų Rait.—K. Kazlauskas, 5790 Broadway; Turto rait.—Jozefas Kienė, 667 W. 18th St.; Ido glob.—Chas. Ulešius, 3436 S. Lituania Ave.; Ido Glob.—J. Peftervičius, 3331 So. Lowe Ave. ir B. Zolynas, 3259 So. Union Ave. Susirinkimai laikomi kas mėnesį 3-4 sekmadienį, 130 val. popiet, 3436 So. Lituania Ave.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIEKIO KLUBO VALDYBA 1942 METAMS: Pirmininkas—Juozas Puga, 3141 So. Halsted St.; Pirm. pagalb.—Petras Kiliša; S. Lituania Ave.; Nut. rait.—Stanislovas Kunevičius, 3229 South Union Ave.; Finansų rait.—Felix Kasper, 3534 So. Lowe Ave.; Kontrolės rait.—Walter Dulevičius, 8728 Harper Ave.; Kasierius—Jozefas Reičius, 2309 Union Ave. Lowe Ave.; Apiektinas kasos—Petras Viršila, 3432 S. Wallace St.; Apiektinas ligonių—Kestutis Valaitis, 3336 S. Union Ave.; Koresp.—Fovilas Petraitis, 732 W. 33rd St. Susirinkimas laiko kas mėnesį pirmą penktadienį, 730 val. Chicago Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Narai

MIESTELIS LIKO BE VAISTINĖS. Holt, Mo.—Šis mažas miestelis liko visai be vaistinių. Iš viso tik viena vaistinė čia buvo. Pastarose dienomis jos savininkas F. R. Boone stojo į armijos medicalių korpusą ir uždarė savo vaistinę.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB VALDYBA 1942 METAMS: Pirm.—J. Vukla, 7138 So. Rockwell St.; Pirm. pagalb.—N. Klimas, 4516 So. California Ave.; Nut. rait.—Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St.; Turto rait.—Lucille

VIENA IŠ STIPRIAUSIŲ AMERIKOJE Tapykit apsaugoję įstatoj, kad užtikrinti savo ateitį. Apart apdraudus mes turime didžiųjų atsargos fondų visoje Illinois valstijoj. Duodam Paskolas už 4 1/2 ir augščiau

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Justin Mackiewicz, Pres. and Mgr.
1192 ARCHER AVENUE Tel. VIRGINIA 1141

CHARTERED AND SUPERVISED BY U. S. GOVERNMENT
MEMBER OF FEDERAL SAVINGS & LOAN INSURANCE CORP., Washington, D. C.
Daily 9 A. M. to 4 P. M., Wed. 9 A. M. to 12 noon, Saturday 9 A. M. to 3 P. M.

DIDIEJI LIETUVIŲ PIKNIKAI

Dienraščio Vilnies Naudai

Prašome Įsitemyt Šiuos Piknikus ir Išanksto Pasirošę Būse Dalyvaut

CLEVELAND, OHIO RUGPIUČIO (AUGUST) 9
MACHUTOS DARŽE

ROSELAND RUGPIUČIO (AUGUST) 9-tą
Rossi's Grove

CHICAGO, ILL. RUGPIUČIO (AUGUST) 23-čia,
Oaks Grove
RUDENINIS PIKNIKAS

ROCKFORD, ILL. RUGSEJO (SEPTEMBER) 6-tą
Svucar Park

Visuose aukščiau suminėtuose piknikuose bus puiki dailės programa. Taipgi bus išduota daug vertingų dovanų. Puiki progą įsigyti gražių pažinčių, kaip jaunimui, taip ir suaugusiems.

Crippsas Sako, Kad Bus Imtasi Akcijos
Jis Atsisako Prieš Parlamento Ką Nors Pareikšti Kongrečial

LONDONAS, liep. 23.—Kalbėdamas parlamente Sir Stafford Cripps pareiškė, kad Britanijos vyriausybė imsis akcijos karinės padėties pagerinimui Jis atsisakė konkrečiai paminėti, ką jis turi omenyje, sakydamas "imsis akcijos." (Aišku, Crippsas detalių negali išskelti.)

SUKELTA DAUG LIEPSNŲ, PATAIKYTA Į SVARBIOUS OBJEKTEUS

MASKVA, liepos 23 (ICN)—Kelios dienos atgal atliktas mūsų aviacijos žygis virš Rytprūsij—Karaulininkas, buvo labai pasisekęs. Mūsų lėktuvai sukėlė netinžai ugnij. Be to mūsų lėktuvai girdėjo ir sprogius, kas rodo, kad buvo pataikinta į svarbius karinius objektus.

Deputatas (Darbo Partijos frakcijos) Bevan jam priminė, kad visoje šalyje vyksta demonstracijos ir laudis norėtų gauti užtikrinimą, kad kas nors būtų veiklama.

praimami nuo 18 iki 45 metų amžiumi.

praimami nuo 18 iki 45 metų amžiumi.

Liūdas Gira.

Berželis

Stovi beržas ant kalnelio
Lietuvos žemelej,
Panarinės liūdnas sąvo
Viršūnelę žalia.

Purto jo šakas baltąsias
Tai vakaris vėjas,
O gražiausiąją šakelę
Andai nugėnėjo.

O gražiausią beržo šaką
Lyg kirste nukirto,
Iš šaknų šalia išrovęs
Kitą beržą tvirtą.

Vai, tas vėjas, tas vakaris,
Būt jįsai nekiles!
Ką jis mūs šaly pridarė
Vieną dieną tylią!

Atpūtė jis, atblidėjo
Tylų, skaidrų rytą,
Ir rami šalis aplinkui
Tuoj liepsnom suvito....

Nuo to ryto aliai dienai,
Mėnuo jau kelintas,
— Liūdi beržas svyrūnelis,
Ar tamsu, ar švinta.

Liūdi beržas ir tik žiūri
I rytų šalej,
Kur tą dieną iškeliavo
Daugel mūs brolelių.

Žiūri, ilgisi ir laukia
Jų atgal sugrįžtant.
Lyg nujaustų, lyg žinotų
Tą jų tvirtą ryžtą.

Vai, berželi svyrūneli,
Neapsirinki tu!
Tai tikrai sulauksi jųjų
Grįžtant vieną rytą.

Grįžs jie priešą mugalėje,
Vokietį fašistą,
Kas su tanku, ant patrankų,
Kas ant žirgo risto.

Vai, tur būt, tur būt, berželi,
Nujauti tikrai tai,
Kad praeisim, pražygiuosim
Pro tave mes greitai.

Kad, praeidami pro mielą
Lietuvos berželi,
— Kepures prieš jį nukelsim
Ir prieš gimtą šaij.

Kad, pastatę žingsnį pirmą
Žemėj mūs gimtojų,
— Savo priesaiką priminsim,
Kur kasdien kartojam.

Didžią priesaiką tą mūsų,
Duotą darbo liaudžiai,
Kad mes būsimė jos kargas,
Kurs skriaudėjus baudžia.

Kad iš mūs šventos žemelės
Vokiečius iššluosim,
Kad išnaikinsim lig vieno
Banditus piktuosius.

O po to aukštai užžiebsim
Zvaigždę mūs raudoną,
Kad ant sprando mums nebūtų
Niekad jokio pono.

Kad gimtoji mūsų žemė,
Tėviškė graži mūsų —
Visad tarp pirmųjų būtų
Žmonijos arimuos.

Tai stovėk tvirtai, berželi,
— Greit namie vėl būsim!
Viršūnelę savo žalia
I rytų suk pusę!

Kai atneš rytys vejelis
Karišką tau dainą,
— Bus tau ženklas, svyrūneli,
Kad tai mes ateinam!

Penza. 1941. XII. 28.

Linksmas
Naujiena

DIDELIS IŠPARDAVIMAS

"Vilnius"
Skaitytojams

Ivairaus Turinio Knygų Beveik Už Pusę Kainos!

Peržiūrėję žemiau telpantį knygų katalogą, be abejonės, pamatysite kiek naudingos ir brangios literatūros dar neesate skaitę. Dabar suteikiame progą už visai mažą kainą įsigyti knygas, kurių senai troškote.

Prie kiekvienos knygos pažymėta pilna jos kaina. Bet "Vilnius" skaitytojam atiduosime 40 nuoš. pigiau. Tai yra, pasirinkę knygų už dolerį, temokėsite už jas tik 60 centų!

Imantiems nemažiau kaip už \$1, persiuntimo lėšas mes apmokėsime. Mažiau imantiems, prie knygų kainos reikia dar pridėti 10c persiuntimo lėšų padengimui.

Siųsdami užsakymus, kartu prisiųskite ir šį katalogą pažymėdami kokias knygas užsisakote. Su užsakyku kartu siųskite pašto ar ekspreso money orderį arba banko čekį. Niekados nesiųskite pinigų idėję paprasčia me laiške.

LIETUVOS KLAUSIMAI

NAUJOJI LIETUVA, parašė A. Bimba, 200 puslapių, kaina.....35c
LAIŠKAI IS LIETUVOS, sutaisė H. J., puslapių 80, kaina.....10c
THE NEW LITHUANIA, parašė Anna Louise Strong, 66 puslapių, kaina.....10c
TEISYBĖ APIE LIETUVĄ, parašė L. Pruseika, pusl. 32, kaina.....5c

SVARBIOS BROŠIUROS

KAS TIE KETURI SUSAUDYTI, KOMUNISTAI, parašė R. M., pusl. 128, kaina.....35c
KATALIKAI PRIEŠ FAŠISTUS, parašė Dėdėlė, 48 pus., kaina.....5c
KO NORI KUNIGAS COUGHLINAS? parašė R. Mizara, 32 pusl., kaina.....5c
VIEN Y KIMES SUTRUSKINIMUI HITLERIZMO, 25 pusl., kaina.....5c
SOVIETŲ MOTERYS, 32 pusl., kaina.....5c
JAUNIMAS IR KARAS, 32 pusl., kaina.....5c
SOVIETŲ SAJUNGOS IR AMERIKOS MOKSLININKŲ BALSAS, 32 pusl., kaina.....5c
BROLISKA RANKA KATALIKAMS, 32 pusl. 3c

KITOS ĮVAIRIOS KNYGOS

SEPTYNETAS PAKARTŲJŲ, parašė Leonidas Andrejev, 56 pusl., kaina.....25c
LIUDNA PASAKA, parašė J. B-nas, kaina.....10c
KAJUS JULIUS CEZARIS, vertė M. Dury, 48 pusl., kaina.....20c
KO MUS MOKINA ZVAIGŽDES? parašė K. Stiklėlis, 48 pusl., kaina.....10c
KATORŽNIKAS IR TĖVYNĖ, parašė Br. Vargas, 32 pusl., kaina.....10c
KLEBONIŲ PASLAPTYS, parašė A. B. Iksas, 80 pusl., kaina.....25c
PRALOTAS OLSAUSKAS, 80 pusl., kaina.....10c
VIENAS RESPUBLIKOS KARALIŲ, pasikalbėjimas, vertė J. B., 32 pusl., kaina.....10c
URVINIS ŽMOGUS, su 24 piešinėliais, iš D. Koropčevskio, 36 pusl., kaina.....15c
ZEMĖ IR ŽMOGUS, pagal E. Rekljū, parašė Z. Aleksa, 64 pusl., kaina.....20c
PRITRCKO KANTRYBES, parašė Žemaitė, 48 pusl., kaina.....10c
SAPNAL Olive Schreiner, 80 pusl., kaina.....35c

APYSAKOS

KAIP ŽMONĖS BE PONŲ GYVENO, parašė Upton Sinclair, 200 pusl., kaina.....75c
PAGAL ĮSTATYMUS, parašė M. Konopnicka, išvertė Pranas Siūlėlis, 160 pusl., kaina.....50c
MOTINA, parašė M. Gorky, išvertė P. Krakaitis ir V. Andrusis, 500 pusl., kaina.....50c
BOLŠEVIKAI, parašė M. Aleksejev, išvertė V. Lienuis, 362 pusl., kaina.....50c
SPALIS IR KITOS APYSAKOS, 288 pusl., kaina.....50c
KUPRELIS, parašė Ignas Šeinius, 260 pusl., kaina.....75c
AISOPO PASAKOS, surinko ir lietuvių kalbon išvertė Karolis Vaitas, 340 pusl., kaina.....\$1.00

REVOLIUCIJOS ŽMONĖS, parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida, kaina 30c
PAZVELGUS ATGAL, parašė Edward Bellamy, išvertė Pranas Siūlėlis, 356 pusl., kaina.....\$1.00
BALTRAMIEJAUS NAKTIS, parašė Prosper Merimee, 200 pusl., kaina 75c
RAISTAS, parašė Upton Sinclair, 360 pusl., kaina.....\$1.00
UGNYJE, parašė H. Barbusse, 432 pusl., kaina.....\$1.50
SENO VINCO RASTAI, 448 pusl., kaina.....\$1.50
ALIEJUS, parašė Upton Sinclair, 800 pusl., kaina.....\$2.50
CARO KALEJIMUOS, V. Kapsukas, pusl. 320, kaina.....-2.00

PASAKOS

MŠLIŲ KNYGA, 162 pusl., kaina.....75c
LIETUVIŠKŲ PASAKOS, surinko Dr. J. Basanavičius, 290 pusl., kaina 1.25
NAUJAS PILNAS ORAKULAS, parašė Delnazinystė, 442 pus., kaina \$3.00

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SVEIKATA, sutaisė Dr. A. L. Graičūnas, 340 pusl., kaina.....\$1.50
SAUGOKITES VĖŽIO, parašė J. J. Kaškiaučius, 44 pusl., kaina.....15c
ALKOHOLIS IR SPIRITINIAI GERIMAI, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, 160 pusl., kaina.....\$1.00
KODIKIŲ PRIEŽIURA, vertė Ona Vidikienė, 144 pusl., kaina.....40c
TOLI MUSŲ PARAZITAI, parašė Dr. A. Petrika, 122 pusl., kaina.....50c
DARBININKO SVEIKATA, parašė Dr. J. J. Kaškiaučius, 630 pusl., kaina.....\$3.00

POEZIJA

NAUJAUSIOS IR VISOKIOS DAINOS, 124 pusl., kaina.....50c
SVYTURYS, redagavo V. Tauras, 300 pusl., kaina.....\$1.50
PROLETARINĖ POEZIJA, vertė V. Zalionis, 100 pusl., kaina.....50c
MACIO-KEKSTO EILĖS, 100 pusl., kaina.....50c
SVAJUS, tragedija poema, parašė J. Viskoška, 130 pusl., kaina.....50c
DINGUS ROŽYTE, parašė Pranulis, 32 pusl., kaina.....15c
JANONIO RASTAI, 112 pusl., kaina 35c
MUZIKOS ALMANACHAS, suredavo Juozas Zilevičius, 174 pusl., kaina.....50c
JULIAUS JANONIO JAUNŲ DIENŲ RASTAI, 40 pusl., kaina.....50c

MOKSLO IR TEORETINĖS KNYGOS

K. MARKSO TEORIJOS SISTEMA, parašė L. Boudin, 336 pusl., kaina \$1.50
POLITINĖS EKONOMIJOS PAMATAI, vertė F. Vaišnora, 260 pul., kaina.....-1.50
ISTORINIS MATERIALIZMAS, parašė Herman Goerter, 192 pusl., kaina.....\$1.50
RELIGIJA IR JOS SOCIALE REIKSMĖ, sutaisė Dr. S. Matulaitis, 250 pusl., kaina.....\$1.50
RUSIJOS ISTORIJA, parašė M. Pokrovskij, 320 pusl., kaina.....\$1.50
KARŲ IR REVOLIUCIJŲ GADYNĖ, parašė L. Pruseika, 320 pusl., kaina.....\$1.50

LIUDVIKO BONAPARTO BRUMERIO ASTUONIOLIKTOJI IR NAMINIS KARAS FRANCUZIJOI, 360 pusl., kaina.....\$2.00

ISTORIJA ABELNA, surašė A. Bacevičia, 498 pusl., kaina.....\$1.00
MOKSLINIO SOCIALIZMO IŠSIPLĖTĖJIMAS, vertė K. V. Kovietis, 232 pusl., kaina.....50c

VISASAJUNGINĖS KOMUNISTŲ PARTIJOS (BOLŠEVIKŲ) ISTORIJA, 252 pusl., kaina.....1.50

SPALIO REVOLIUCIJA IR RUSIJOS KOMUNISTŲ TAKTIKA, J. Stalinas, 34 pusl., kaina.....10c
SOCIALIS IR ŠALIES SAUGUMAS, parašė Earl Browder, 80 pusl., kaina.....10c

MARKSIZMAS IR TAUTINIS KLAUSIMAS, J. Stalinas, 80 pusl., kaina 10c
KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI APIE SOVIETŲ SAJUNGA, parašė M. Undžienė, 32 pusl., kaina.....5c
KELIAS I NAUJĄ GYVENIMĄ, parašė A. Bimba, 262 pusl., kaina.....75c
GAMTA IR ŽMONĖS, parašė M. Iljin, 372 pusl., kaina.....\$1.50
SOVIETŲ SAJUNGA PENKIOLIKTAIS METAIS, parašė M. Mizara, 282 pusl., kaina.....75c

LIETUVIŲ TAUTINIO ATBUDIMO PIONIERIAI, parašė Dr. A. Petrika, 320 pusl., kaina.....\$1.25
VALSTYBĖ IR REVOLIUCIJA, V. Leninas, 160 pusl., kaina.....50c
KOMUNISTŲ PARTIJOS MANIFESTAS, K. Marksas ir F. Engelsas, 52 pusl., kaina.....25c

ZINYNAS, 392 pusl., kaina.....\$2.25
GEOGRAFIJA ARBA ŽEMES APRAŠYMAS, sutaisė Šernas, 1464 pusl., kaina.....\$3.00
RANKVEDIS ANGLISKOS KALBOS, parašė J. Laukis, 306 pusl., kaina.....\$3.25

KADA IR KOKIU BŪDU SVIETAS SUSITVERĖ, parašė Prof. Dr. M. V. Meyer, kaina.....\$1.00
IS ADOMO MICKEVICIAUS RASTŲ, M. Biržiška, kaina.....75c
NAUJAS BŪDAS ISMOKTI RASYTI, sutaisė P. Mikolainis, 24 pusl., kaina.....10c

LABAS RYTAS, parašė Juozas Jurgnis, 96 pusl., kaina.....35c
PRADEAMOSIOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė M. Šalčius, 84 pusl., kaina.....50c
ARITMETIKOS UZDAVINYS, sutaisė Pr. Mašiotas, 102 pusl., kaina.....50c

PLOKSTUMOS TRIGONOMETRIJA IR UZDAVINYNAS, sutaisė Pr. Mašiotas, 132 pusl., kaina.....75c
VARGO MOKYKLA, būrelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui, 320 pusl., kaina.....75c
JAUNAS MATININKAS, sutaisė A. Busilas, 56 pusl., kaina.....50c

TRUMPA ARITMETIKOS PRADEAMOSIO MOKSLO METODIKA, sutaisė M. Vasiliauskas, 80 pusl., kaina.....35c
KAIP ŽMOGUS ANT ŽEMES ATSIKURTI, 40 pusl., kaina.....20c
KOMERCIJOS ARITMETIKOS VADOVELIS, sutaisė Jonas Ilginas, 314 pusl., kaina.....50c

LITHUANIAN SELF-INSTRUCTION, by J. Laukis, 84 pusl., kaina.....35c
TEISIŲ VADOVAS IR PATARĖJAS, sutaisė L. D. Marasse, 142 pusl., kaina.....\$1.00
ARITMETIKOS UZDAVINYS, 76 pusl., kaina.....75c

“VILNIS”

3116 S. Halsted Street,

Chicago, Illinois

'VILNIES' RUDENINIS PIRKNIKAS RUGP. - AUGUST 23 OAKS GROVE

Rezoliucija Priimta Žalgirio Mušių Pamėjime

Šią Rezoliuciją Talpiname Pilnai. Ji Svarbi.

RESOLUTION OF AMERICAN SLAV CONGRESS, MID WEST DIVISION, CHICAGO, ILLINOIS.

WHEREAS, newspaper reports relative to the war are designed or unwittingly written in such a manner as to aid the cause of the enemies of the United States and are giving aid and comfort to the foes of the democracies; and

WHEREAS, this is especially true of the newspaper accounts and reports of action from Africa, in which the deeds of General Rommel are given the headlines and are featured, when there might well be reported the heroic defense and courageous action of our allies and our own soldiers and sailors on various battle fronts; and

WHEREAS, this is also especially true in the accounts of the mass murder of innocent hostages and townspeople in the occupied countries of Europe, in which certain newspapers, copying similar reports from the Axis centers of communication, refer to the unfortunate victims of Axis persecution as "Communists, bandits and Jews" and

WHEREAS, our enemies have secured through press reports and newspaper stories, published in this country, important military and naval information and are thus endangering the lives of our fighting men on land and sea, our defense workers, as well as our civilian population;

NOW, THEREFORE, BE IT HEREBY UNANIMOUSLY RESOLVED by the American Slav Congress at Chicago, Illinois, that all of the above and foregoing practices be condemned; that instead of constantly repeating the deeds of General Rommel, emphasis be placed upon the heroism and courage of our own American soldiers and sailors and their allies; that in place of constant reference to the unfortunate victims of Nazi brutality as "Communists, bandits and Jews," all newspaper reports speak of them as "patriots"; that everything possible be done to discourage the publishing of important naval and army information, thereby endangering the safety and the lives of our fighting men, our defense workers, and our civilian population.

BE IT FURTHER RESOLVED that all Slav units in other cities of this nation, affiliated with the American Slav Congress of the United States, adopt similar resolutions.

BE IT FURTHER RESOLVED that copies of this resolution be forwarded to the United Press, the Associated Press and the International News Service, as well as all news agencies, with the request that they take such action as they deem appropriate or in conformity with the suggestions made in this Resolution. BE IT FURTHER RESOLVED that a copy of this Resolution be submitted to Elmer Davis, Director of War Office Administration, and also to the headquarters of the AMERICAN SLAV CONGRESS OF THE UNITED STATES, at Pittsburgh, Pennsylvania.

Unanimously adopted at Chicago, Illinois, on June 21, 1942, by the duly constituted representatives of the American Slav Congress, Mid West Division, Chicago, Illinois.

Wencel T. Hetman.

Svečių Vaisintojom Nevieta Tavernėse

Policijos komisyonierius Allman pareiškė, kad tavernų savininkai turi atstatyti nuo pareigų visas svečių vaisintojas. Jis sako mieste apgyvendinta 15,000 armijos. Palkimas moterų tavernėse svečiam patarnauti yra negeras dalykas ir jos turi būt prašalintos.

Jeigu kurie tavernų savininkai laikys tokias patarnautojas — svečių vaisintojas — tai tiems atsimą leidimus toliaus varyti biznį.

Išrinko Naują Viršinką Maliavotojų Unijoj

Jau buvo rašyta ir pakartota, kad gengsterinėj Kovoj žuvo maliavotojų unijos tarybos pirmininkas A. W. Wallace. Jį iškilmingai palaidojo kirtvirtadienį. Tuoj įvyko rinkimai ir Wallace vietoj liko išrinktas Matthew Hartlein.

Iš unijos gengsterizmą gali išvyti tik patys nariai. Bet turi būti atsteigta nariam demokratines teisės. Kol unijoj tik saujelė biurokratų viešpataus, tai tol gerobus.

Civilio apsigynimo rasti- nė duos ženklus. Jie bus raidės V formoj. Juos bus rasti, kurie prisidės prie rinkimo skardos, popierių, gumo, taukų, kurie prisidės dalyvauti saugume nuo oro atakų ir panašiai.

Tokių žmonių namų languose bus dėtas ženklas "This Is a V Home."

Reikalauja Negram Darbų Karo Industrijose

Liepos 22 dieną įvyko negrų konferencija, vadovų bėj Farm Equipment Workers unijos. Konferencija susidėjo daugiausia iš negrų organizacijų atstovų, bet buvo ir baltveidžių. Svarbiausias dienotvarkio punktas, tai išreikauti iš darbdavijų, kad visur į karo industrijas ir abelnai industrijas priimtų negrus. Konferencija, apart susimobilizavimo kovai dėl negrų darbų, pasisakė už ant- rą frontą ir tt.

Dar toliau, konferencija nutarė ir atsisaukė į valdžią, kad imtųsi mokinti ne- grus įvairių amatų. Mažiausia 100,000 galima ne- grų išlavinti aukštias me- chanikas. Jie dabar didžiū- nių visai būna be darbo, nes negali jo gauti.

Protestuoja Prieš Uždarymą Negrų Aviacijos Mokyklos

Raymond McKeough pasiuntė protestą karo minist- teriui Henry L. Stimson protestuojant prieš pasimo- jimą uždaryti negrų orlaivi- ninkystės mokyklą Oak Lawn.

Per nekuri laiką čia veikė negrų aviatorių mokinimo įstaiga. Dabar karo depart- mentas pasimejo tą mokykl- ą uždaryti. Mokyklos di- rektorė yra moteris Willa B. Brown. McKeough rei- kalauja, kad mokykla nebū- tų uždaryta.

Rado Aną Jasas Negyva Apartamente

Iš pavardės būtų lietuė Anna Jasas, 31 m., patrauk- li moteris, rasta negyva apartamente, 728 Briar pl.

Kokia mirties priežastis neišaiškinta. Tuo tarpu policija sulaukė ir apklausinė- ja Oscar Strom, kuris gyve- no apartamente netoli anos moters apartamento.

Sako, kad Anna Jasas bu- vos iš vakaro Oscar Strom apartamente, bet paskui išė- jus namo. Bet kaip jis rytą pabudęs, tai pamatęs, kad moteris jo apartamente gul- ant grindų ir visur stipriai dvokė koks tai kvapas.

Policija tyrinėja mirties priežastį.

PAKIO PLIENO GAMY- BA INLAND FABRIKE.

Inland Steel kompanijos seniausia dirbtuvė Indiana Harbor, India, pilkiai pa- sižymėjo. Ji pagamina dau- giau plieno ne tik kiek pir- miau pagaminavo, bet pa- gamina net daugiau už kit- as liejyklas su tiek pat pa- stangu.

Sako reikia darbininkų, ypač virėjų, Presbyterian Hospital. Šią ligoninę paėmė armijos reikalams.

Anna-James Tavern 3212 S. Halsted Street

Kingsbury Alus Geri Cigarių Skanus Yvanis ir Degtinė JAMES JANULEVICIA IR ANNA BAGDONAS, Sav.

UNIVERSAL RESTAURANT

Gerūs Maistas, Prieimamos Kat- nos ir Mandagus Patarnavimas.

Antanas Norkus, Savininkas

750 W. 31st Street Phone Victory 9670

RADIO STANDIEN

Table with radio station frequencies: CHICAGOS STOTYS, WMBR 1280, WGES 1390, WCTL 1090, WHIP 1320, WBSB 1240, WBBM 1110, WLS 890, WJJD 1160, WAAF 950, WHFC 1450

FIRMADIENIS, LIEPOS 27 D.

- 12:00-WGN-Treasury Star Parade, WLS-Dinnerball Time, WBBM-Life Can Be Beautiful, 12:15-WGN-News, 12:30-WGN-News, WLS-Noon Time News, WBBM-Vic & Sade, 12:45-WGN-Don Norman's Date, WLS-Feedlot Question Box, WBBM-Road to Life, 1:00-WGN-Howard Peterson Organist, WBBM-Young Dr. Malone, 1:30-WGN-Eddie and Frankie Cavanaugh, WLS-Homemakers' Program, WBBM-We Love and Learn, 1:45-WGN-Ebina O'Dell and Piano, WBBM-The Goldbergs, 2:00-WGN-The Lead of Man, WLS-Precott Presents, WBBM-David Harum, 2:15-WGN-Jane Anderson, WLS-Precott Presents, WBBM-Press News, 2:30-WGN-Blanche Serenade, WBBM-Every Woman's World, WLS-Men of The Sea, 2:45-WGN-Lead of Man, WLS-News, WBBM-Melody Weavers, 3:00-WBBM-News, WGN-Meloddy Roundup, 3:15-WBBM-Melody Weavers, 3:45-WBBM-Yogi Yorgenson, 4:00-WBBM-Melody Weavers, 5:00-WGN-Swing It, WBBM-Donald Mc Gibney and the News, 5:15-WBBM, Heidis Hopper, WBBM-To Be Announced, 5:30-WGN, Jack Armstrong, WBBM-"Keep Working... Keep Singing America.", 5:45-WGN, Captain Midnight, WBBM, World Today

VAKARE

- 6:00-WGN-Wendell Hall, Songs, WBBM-Amons 'n Andy, 6:15-WGN-To Be Announced, WBBM-Carro Gil Trio, 6:30-WGN, News, WBBM-Today's War and You, News, 6:45-WLS-Hal Culver, WGN-Meloddy Minutes, WLS-Charlie Market, 7:00-WGN, Cal Tinney, WBBM-Vox Pop, WLS-Earle Godwin, Commentator, 7:30-WGN-Lew Diamond's Orch., WLS-True or False, WBBM-Gay Nineties Review, 8:00-WGN-Victory Theatre, WGN-Gabriel Heatter, 8:15-WGN-Quin Ryan, 8:30-WGN-Ted Weems' Orchestra, WBBM-Lady Esther Serenade, 8:45-WGN-W.A. O'Carroll from Sydney, Australia, 9:00-WGN-Raymond Gram Swing An American in England, 9:30-WGN, Music That Endures, WBBM-Voughn Monroe's

Orech. 10:00-WGN-Hugh Carson, WBBM, News, 10:45-WGN-Jimmy Evans, 11:00-WGN, News, WBBM, News

- 11:30-WGN-Tuckers Orchestra, WBBM-Orchestra, 11:55-WBBM, Press News, 1:00-WBBM-Smith's Orkstra, 1:30-WGN, News Roundup, ANTRADIENIS, LIEPOS 28-4 D. 8 to 12 A. M. 8:00-WBBM-News, WGN-News, WLS-Happy Turner, 8:15-WGN-John Holbrook, WBBM-News, WBBM-Musical Clock, 8:30-WBBM-News, WGN-Victor H. Lindfahr, WLS-Chuck Acree, 8:45-WBBM-Harvey & Dell, WLS-"Man Your Battle Stations", 9:00-WBBM-Valiant Lady, WGN-I sing for you, WLS-Hal Culver - Songs, 9:15-WBBM-Stories America Loves, WGN-Treasury Star Parade, WLS-Tune Merrill, 9:15-WBBM-Down Brush Creek Way, WGN-June Baker, WLS-Howard Peterson, 9:45-Painted Dreams - Missus, WGN-Linda's First Love, WLS-Arlie, 10:00-WBBM-Mary Lee Taylor, WGN-The Editor's Daughter, 10:15-WBBM-Fletcher Wiley, WGN-Hearts in Harmony, WLS-Good Morning, 10:30-WBBM-Bright Horizon, WGN-Len Salvo, WLS-John's Other Wife, 11:00-WBBM-Kate Smith Speaks, WGN-Boake Caster, WLS-Martha & Helen, 11:15-WBBM-Big Sister, WGN-Carnation Bouquet, 11:30-WBBM-The Romance of Helen Trent, WGN-News, WLS-Live Stock Market, 11:45-WBBM-Our Gal Sunday - WGN-Aunt Jenny's Stories, WLS-Farm News

PIRKITE PAS MUTUAL LIQUOR CO. NATRAN KENTER WHOLESALE 4707 S. Halsted St. Tel. Blvd. 0014

AUDITORIUM RESTAURANT 3133 So. Halsted St. Su Geriausia Skola Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai P. BALCIUNAS ir M. KOVARESKI

URBA Gėlininkas Gėlių Mylėtojų, Vestuvėms Bankietams, Laidotuviams Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone: LAfayette 5800

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis LOVEIKIS - Kvietkininkas Gėlės Vestuvėm, Bankietam, Pagrabam 3316 S. Halsted St. Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALADOJE Kreipkitės į ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS JESŲ PATOGUMŲ! 6812 S. Western Ave., Chicago Telefonas Grovehill 0142 1410 South 50th Avenue, Cicero Telefonas CICERO 2109 Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansikami stoviai prieinamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS IR CICERO'S LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ LACHAWICZ ir SUNUS 2314 W. 23rd PLACE TELEFONAL: CANAL 2515 ir 2516 SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 ir 2515 P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET TELEFONAS YARDS 1419 J. LIULEVICIUS 4348 SO. CALIFORNIA AVENUE TELEFONAS: LAFAYETTE 3572 S. P. MAŽEIKI IR EVANAUSKAS 3319 SO. LITUANICA AVENUE TELEFONAL: YARDS 1138 ir 1135 ANTANAS M. PHILLIPS 3307 LITUANICA AVE. TELEFONAS: YARDS 4998 LEONARDAS F. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

